

Bevallen in het Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid

Je gaat bevallen in één van de verloskamers van het Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid. In deze folder vind je praktische informatie over bevallen in het Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid. Ook vind je in deze folder informatie over de eerste dagen na je bevalling als je weer thuis bent.

Algemeen

De vakgroep gynaecologen van het Spaarne Gasthuis bestaat uit gynaecologen, klinisch verloskundigen, een seksuoloog en arts-assistenten. De vakgroep biedt wetenschappelijk verantwoorde zorg aan patiënten met verloskundige, gynaecologische, seksuologische en vruchtbaarheidsproblemen op een maatschappelijk aanvaardbare manier. Deze zorg wordt verleend in een zo goed mogelijke samenwerking met de huisartsen en de verloskundigen uit de regio.

De vakgroep is verantwoordelijk voor een op onderwijs en opleiding gerichte sfeer, samenhangend met de opleiding van arts-assistenten en co-assistenten. De arts is verplicht om zwangere patiënten toestemming te vragen voor opname van hun (anonieme) gegevens in de Perinatale Registratie (PRN) in de landelijke database. De arts informeert je bij het polibezzoek over het doel van de registratie en vraagt jouw toestemming voor vastlegging in het dossier.

Welke artsen werken op de polikliniek en afdeling?

Er zijn verschillende gynaecologen werkzaam binnen de vakgroep. Onder directe supervisie van de gynaecologen werken klinisch verloskundige en arts-assistenten. Dit zijn artsen die zich specialiseren in de verloskunde en gynaecologie. Afhankelijk van het stadium van hun opleiding werken zij in mindere of meerdere mate zelfstandig. Dag en nacht is een gynaecoloog beschikbaar om de arts-assistent zo nodig bij te staan. De vakgroep werkt mee aan de opleiding van co-assistenten van de Vrije Universiteit van Amsterdam. Dit zijn medisch studenten die in het kader van hun opleiding stagelopen op onze afdeling om inzicht en ervaring te verkrijgen in de verloskunde en de gynaecologie.

Spreekuur

Op alle locaties worden spreekuren gehouden. Opnamen tijdens de zwangerschap en bevallingen vinden alleen op Haarlem Zuid plaats. Echoscopieonderzoek en operaties worden in alle locaties verricht.

Poliklinische controles

Een zwangerschap duurt gemiddeld veertig weken en in die veertig weken vinden er in het lichaam veel veranderingen plaats. Het is belangrijk dit proces te controleren om eventuele complicaties in de zwangerschap te voorkomen of vroegtijdig te behandelen. Het eerste contact met een van de gynaecologen, klinisch verloskundige of arts-assistenten verloopt meestal via de polikliniek. Met name de controles van de bloeddruk, de grootte van de baarmoeder en de hartslag van de baby zijn belangrijk. Een enkele keer wordt jouw bloed en/of urine gecontroleerd. Uiteraard gaat de arts in op jouw eventuele vragen en/of klachten. Bij deze controlebezoeken is meestal ook een coassistent aanwezig.

Het zal niet altijd mogelijk zijn om een afspraak te maken met jouw 'eigen' behandelend arts, omdat deze door diensten en vakanties niet beschikbaar kan zijn. Wij vragen hiervoor je begrip. Vind je dat er te veel wisseling is in het contact met de artsen? Laat dat dan weten aan de polikliniekassistent of de arts, zodat met jouw wensen rekening kan worden gehouden.

Een goede voorbereiding op de bevalling

Er zijn verschillende manieren om je voor te bereiden op de bevalling. Bijvoorbeeld zwangerschapsgymnastiek of yoga. Je leert daar technieken aan om de ontsluitingsweeën op te vangen en een goede perstechniek voor bij de bevalling. Op de polikliniek is een lijst met adressen verkrijgbaar.

Aanmelden

Als je in het Spaarne Gasthuis Haarlem wilt bevallen moet je je inschrijven bij de inschrijfbalie. Om bij ons te bevallen moeten jouw gegevens bekend en gecontroleerd zijn. Dit kan zowel in locatie Noord als locatie Zuid. Je hebt hierbij een geldig legitimatiebewijs en je zorgpas nodig. In het Spaarne Gasthuis geldt een identificatieplicht, dit betekent dat wanneer je komt bevallen, je jezelf moet legitimeren.

Controleer je polisvoorwaarden bij je ziektekostenverzekering

Controleer voor de bevalling bij jouw zorgverzekeraar of je, wanneer de baby opgenomen moet worden op de couveuseafdeling, je zelf de opname ook vergoed krijgt. Dit valt namelijk niet altijd onder de basisverzekering, maar is afhankelijk van de zorgverzekeraar en het eventueel aanvullende pakket wat je hebt afgesloten. De mogelijkheid om op de afdeling verloskunde te kunnen blijven, kunnen wij alleen bieden zolang er voldoende ruimte is op de afdeling.

Rondleiding

Je kunt vóór de bevalling samen met je partner de afdeling verloskunde komen bekijken. Dit kan 's ochtends, 's middags, vroeg in de avond of in het weekend. Wilt je hier gebruik van maken? Bel dan een half uur van tevoren naar de afdeling om te informeren of er een mogelijkheid is voor een rondleiding.

Informatieavonden

Regelmatig wordt een voorlichtingsavond over de bevalling georganiseerd voor zwangere en hun partner. De data, tijd en de plaats van deze avonden zijn te lezen op www.spaarnegasthuis.nl. Je kunt je hiervoor telefonisch aanmelden bij de afdeling patiëntenvoorlichting (023) 224 1060 of per e-mail via info@spaanegasthuis.nl. Ook over het geven van borstvoeding kun je een voorlichtingsavond bezoeken met je partner. Je kunt je inschrijven op de website www.spaarnegasthuis.nl.

De afdeling verloskunde

De afdeling verloskunde bevindt zich in het Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid. De afdeling is gevestigd op de tweede verdieping en verdeeld over twee bouwdelen, namelijk 2.2 en 3.2. Na 21.00 uur bereik je de afdeling via de ingang bij de spoedeisende hulp en je meldt je daar bij de receptie. De receptionist geeft aan de afdeling door dat je onderweg bent. Als je de lift uitkomt, meld je dan bij de balie tegenover de liften; als er niemand aanwezig is, kun je gebruik maken van de bel.

Er zijn 11 kraamsuites. De kamer is ingericht als een gezellige, huiselijke ruimte die, als de bevalling zich aandient, verandert in een volledig ingerichte verloskamer. Na de bevalling wordt eventueel verwijderbare apparatuur verwijderd en wordt de kamer een kraamkamer. De patiënten die een keizersnede ondergaan, maken ook gebruik van deze kamer. De verblijfsduur op deze kraamsuite is afhankelijk van de drukte op de afdeling; we proberen in ieder geval één nacht te realiseren. Naast de 11 kraamsuites zijn er zes eenpersoons- en drie tweepersoonskamers, waarin zich de standaardvoorzieningen bevinden.

Inrichting van de kraamsuite

Iedere kraamsuite heeft een eigen sanitaire ruimte voorzien van een wastafel, een toilet en een douche. Voor de baby is er een commode met een badje, een aankleedkussen en natuurlijk een wiegje. Daarnaast zijn er een televisie, een DVD-speler, een telefoon, een Senseo koffiezetapparaat en een waterkoker aanwezig. In het voorportaal van de kraamsuite is een koelkastje voor eventueel meegebrachte etenswaren. Voor de partner is een comfortabele stoel die uitgeklappt kan worden tot een bed. Dit schept een sfeer van intimiteit bij een belangrijke gebeurtenis. Het gebruik van de televisie gaat op huurbasis en wordt door de firma Vadeto geactiveerd. De betaling verloopt via een automatische machtiging

Andere manier van zorgverlening

De kraamsuite betekent voor al het personeel: de artsen, de verpleegkundigen en de ondersteunende/facilitaire diensten een andere manier van werken. Alle zorg vindt plaats in de kraamsuite. Moeder en baby worden niet meteen overgeplaatst naar een andere kamer, behalve als de kinderarts het nodig vindt om de baby op te nemen op de couveuseafdeling. Er kunnen zich situaties voordoen waardoor wij ons beleid moeten aanpassen. Hierdoor komt het voor dat je eerder verhuist naar een andere kamer.

Wat neem je mee?

Voor jezelf

- toiletartikelen (zeep, kam, tandenborstel enz.)
- T-shirt/nachthemden
- slipjes
- sokken
- een badjas
- pantoffels/ slippers
- iets om te lezen
- CD's/DVD's

Voor de baby

- een truitje
- een hemdje
- een boxpakje
- een jasje en een mutsje
- een dekentje of een reiszak
- een autozitje

De bevalling

Bevallen onder begeleiding van de verloskundige

De poliklinische bevalling vindt plaats onder begeleiding van jouw eigen verloskundige. In overleg met je verloskundige ga je naar het ziekenhuis. Zij/hij licht de afdeling verloskunde in over jouw komst. Je kunt dan ook je voorkeur kenbaar maken wat betreft de houding tijdens de bevalling, enzovoort. In de kraamsuite verricht de verpleegkundige een aantal handelingen, te weten:

- een opnamegesprek
- het meten van de bloeddruk
- het opnemen van de temperatuur, de pols

- › het luisteren naar de harttonen van de baby

Wie zijn er aanwezig bij de bevalling?

- › jouw partner en/of een vriend(in) of een familielid
- › jouw verloskundige
- › een verpleegkundige en eventueel een leerling-verpleegkundige
- › met jouw toestemming een coassistent (een student geneeskunde)

Bevallen op medische indicatie onder verantwoordelijkheid van de gynaecoloog

Wanneer neem je contact op met de verloskamers? Bij een van de volgende verschijnselen neem je contact op met de afdeling verloskunde:

- › helderrood bloedverlies
- › regelmatige weeën en harde buiken
- › minder leven voelen
- › vruchtwaterverlies, of verdenking daarvan
- › andere lichamelijke klachten of ongerustheid

Wanneer je één of meer van deze signalen waarneemt, kun je het best contact opnemen met de afdeling verloskunde, telefoonnummer **(023) 224 0382**.

De medewerkers kunnen je adviseren of het verstandig is dat je meteen naar het ziekenhuis komt of dat je nog even thuis kunt blijven.

Na aankomst op de verlosafdeling neemt de verpleegkundige je mee naar een kamer of naar een verloskamer. Daar verricht de verpleegkundige een aantal handelingen, te weten:

- › een opnamegesprek
- › het meten van de bloeddruk
- › het opnemen van de temperatuur en de pols
- › het maken van een CTG (Cardio Toco Gram). Dit is een registratie waarbij de weeën en de hartslag van het kindje worden vastgelegd. Zo kan men tijdens de weeën de conditie van het kindje in de gaten houden.
Dit gebeurt met behulp van twee sensoren die met banden om jouw buik bevestigd worden. De arts beoordeelt de gegevens en verricht zo nodig een inwendig onderzoek om na te gaan of je al ontsluiting hebt.

Wie zijn er aanwezig bij de bevalling op medische indicatie?

- › jouw partner en/of een vriend(in) of een familielid;
- › een arts-assistent en/of een gynaecoloog of klinisch verloskundige
- › een verpleegkundige en eventueel een leerling-verpleegkundige
- › eventueel een coassistent (een student geneeskunde)

Het uitgangspunt van ons ziekenhuis is dat een bevalling op medische indicatie zodanig begeleid wordt dat je, ondanks het eventueel gebruik van apparatuur, zo prettig mogelijk bevalt.

Tijdens jouw verblijf op de afdeling verloskunde waarborgen wij jouw privacy. Dit is ook de reden dat de verpleegkundige wel regelmatig bij je komt kijken, maar niet steeds op de kamer aanwezig is. Uiteraard heb je een bel om een verpleegkundige te waarschuwen. Bezoek wordt uitsluitend toegelaten na overleg met jou en de medewerkers van de afdeling.

Pijnbestrijding tijdens de bevalling

Voor de verschillende vormen van pijnbestrijding verwijzen wij je naar de folder 'pijnbestrijding tijdens de bevalling'.

Na de bevalling

Als de situatie het toelaat worden alle baby's direct na de geboorte bij de moeder op de buik gelegd. De baby ligt minimaal één uur op de buik van de moeder voor ongestoord huid-op-huidcontact. Eventueel aanwezig slijm wordt uit het mondje verwijderd. Als het mogelijk is, mag de partner de navelstreng doorknippen. Na de bevalling wordt de baby

onderzocht door je verloskundige, de arts-assistent of de coassistent. Jij en je baby krijgen een polsbandje om ter identificatie. Na de geboorte wordt de placenta (moederkoek) vernietigd. Heb jij er een andere bestemming voor? Laat het de verpleegkundige dan weten.

Onze zorg rond borstvoeding

De afdeling verloskunde beschikt over het WHO/UNICEF certificaat Zorg voor Borstvoeding. Dit betekent dat in het Spaarne Gasthuis aan de Tien Vuistregels voor het welslagen van de borstvoeding wordt voldaan. Zie www.zvb.borstvoeding.nl. Lactatiekundige Erica Stapper werkt op de couveuseafdeling en op de afdeling verloskunde in het Spaarne Gasthuis. Zij is speciaal opgeleid om moeders bij het geven van borstvoeding te adviseren en te begeleiden. Ook geeft zij scholing aan medewerkers op de afdeling en ontwikkelt zij beleidslijnen voor de afdeling rond borstvoeding. Erica werkt op de couveuseafdeling en op de afdeling verloskunde. Wil je contact met Erica? Vraag dit dan aan de verpleegkundige.

Informatiebijeenkomsten & mammacafé

Erica organiseert in het SG informatiebijeenkomsten over het geven van borstvoeding. En elke laatste woensdag van de maand is er het Mammacafé in restaurant Pippa's, Stationsplein 64 in Haarlem. Het Mammacafé is een ontmoetingsplek voor moeders met hun baby. Kijk voor meer informatie over deze bijeenkomsten op de website www.spaarnegasthuis.nl. Ook organiseert Erica regelmatig een twitterspreekuur over borstvoeding, vaak in samenspraak met Ouders van Nu.

Voedingsbeleid

Borstvoeding

Je kunt van ons het volgende verwachten:

- ▶ De baby ligt na de bevalling minimaal één uur bloot bij je zodat je de tijd krijgt om aan elkaar te wennen.
- ▶ Er wordt naar gestreefd dat de baby binnen een uur na de bevalling aan de borst gaat. Daarbij krijg je natuurlijk alle hulp die nodig is.
- ▶ De baby blijft dag en nacht bij jou op de kamer. We hanteren geen voedingschema en de baby mag drinken zo lang en zo vaak zij/hij wil. In het begin kan dat zeker 8 tot 10 maal per etmaal zijn.
- ▶ De baby krijgt alleen bijvoeding als daar een medische noodzaak voor is. Het liefst wordt dan jouw eigen afgekolfd melk gegeven. Kunstvoeding geven wij pas als de borstvoeding nog niet op gang is. Eventuele bijvoeding wordt niet gegeven met een speen, maar met een cupje of lepeltje.
- ▶ Pasgeborenen kunnen beter eerst goed leren om uit de borst te drinken voordat ze een fles krijgen. Om die reden wordt ook afgeraden om een fopspeen te geven gedurende de eerste 4 weken na de geboorte.
- ▶ Moet je baby opgenomen worden op de couveuseafdeling? Dan informeren de verpleegkundigen je en helpen je bij het afkolven van de melk om dit aan je baby te kunnen geven.
- ▶ Als je weer naar huis gaat, krijgt je informatie mee over waar je terecht kunt met vragen en voor hulp bij borstvoeding.

Jouw baby dag en nacht bij je op de kamer

Je baby is overdag en 's nachts bij jou op de kamer, in haar of zijn wiegje naast uw bed. Als je baby wakker wordt, kun jij de verpleegkundigen vragen om hulp bij het verschonen en voeden van je baby. Nadat de baby klaar is, wordt zij of hij teruggelegd in het wiegje door jezelf, je partner of door de verpleegkundige.

Vanzelfsprekend staat veiligheid voor jou en de baby bij ons voorop. Vandaar dat wij 's nachts tijdens de eerste ronde langs alle patiënten gaan (rond 24.00 uur) en zorgen wij ervoor dat de bedden in de laagste stand staan en het bedhek zal aan één kant omhoog worden gezet tijdens het voeden. De gebruikelijke controles zoals temperaturen en het verschonen van de baby gaan gewoon door.

Kinderarts

Als er bijzonderheden bij de baby zijn, wordt de kinderarts om advies gevraagd. Wanneer de kinderarts zo nodig de zorg van je baby op zich neemt, bepaalt hij of zij waar deze zorg het best verleend kan worden: op de afdeling verloskunde of op de couveuseafdeling.

Bezoek

Op de afdeling verloskunde zijn de volgende bezoektijden:

10.30 – 11.30 uur

15.30 – 19.30 uur

19.30 – 22.00 uur: alleen voor de partner.

De couveuseafdeling

De couveuseafdeling ligt in het verlengde van de afdeling verloskunde op de tweede etage. Je bent altijd welkom om je baby te bezoeken. Als je baby is opgenomen krijg je van de verpleegkundige daar alle nodige informatie en folders.

Weer naar huis

Na de bevalling bepaalt de arts of de verloskundige in overleg met jou wanneer je weer naar huis gaat. Dit geldt 24-uur per dag en kan dus ook 's nachts zijn. Patiënten die tijdens de zwangerschap onder controle waren bij de gynaecoloog, worden verzocht om met de verloskundige of de huisarts afspraken te maken over de controles in het kraambed. Als je naar huis gaat, krijg je van de verpleegkundige de gegevens van jouw bevalling, een overdracht voor de kraamzorg, informatie over borstvoeding/flesvoeding en informatie over de eerste uren thuis met je baby. Zorg voor een veilig autozitje. De enige toegestane manier om een baby te vervoeren, is in een autozitje. Het is handig om het plaatsen van dit zitje van tevoren te oefenen.

Patiënteninformatie

Op de afdeling is veel informatie aanwezig in de vorm van folders. U vindt deze in het speciaal daarvoor bestemde rek in de gang. Wil je meer informatie, vraag dan de arts of de verpleegkundige. Ook op de polikliniek en bij de afdeling patiëntenvoorlichting kun je voor aanvullende informatie terecht. Zie ook onze site: www.spaarnegasthuis.nl.

Tot slot

Heb jij vragen, suggesties of klachten? Laat het ons dan weten. Wij hopen dat je jouw verblijf op onze afdeling als prettig en gastvrij ervaart.

Praktische informatie

Rolstoelen

De rolstoelen voor patiënten staan bij de hoofdingang; voor deze stoeltjes moet een borg van € 2,- worden betaald.

Is er al nieuws?

Je kunt het best familieleden op de hoogte laten houden door je partner. In verband met jouw privacy mogen verpleegkundigen geen informatie aan derden, familie en/of vrienden geven.

Maaltijden

Maaltijden worden verstrekt door het ziekenhuis. Als je je aan een dieet moet houden of een bepaalde leefwijze hebt, laat dat de verpleegkundige dan weten. Gedurende de bevalling is het eten voor de partner gratis.

De verzekering

De baby moet zo snel mogelijk worden aangemeld bij jouw verzekering (zie de polisvoorwaarden). Lees de polisvoorwaarden door, zodat je op de hoogte bent van het

aantal verpleegdagen dat de verzekering uitkeert. Dit voor het geval je langer opgenomen blijft, omdat je baby op de couveuseafdeling opgenomen is.

Burgerlijke stand

Iedere baby moet binnen drie werkdagen na de geboorte worden ingeschreven in het geboorteregister van de Burgerlijke Stand van de gemeente waar zij/hij is geboren. Dit is wettelijk verplicht. Een baby niet aangeven, is strafbaar. Degene die de baby aangeeft, moet zich kunnen legitimeren met een rijbewijs of een paspoort. Bij ongehuwden krijgt de baby automatisch de naam van de moeder, tenzij je van tevoren hebt geregeld dat de baby de naam van uw partner zal dragen.

Roken

In het ziekenhuis geldt een algeheel rookverbod.